

MLM 07-058
WKH 07-010

MILIEUCOMMISSIE LUCHTHAVEN MAASTRICHT

Secretariaat: Postbus 5700 - 6202 MA Maastricht

KLACHTENOVERZICHT

2^e KWARTAAL 2007

september 2007

Uitgegeven door **de Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer Zuid-Limburg** onder verantwoordelijkheid van de Milieucommissie Luchthaven Maastricht

INHOUDSOPGAVE

	Inleiding	blz. 2
1.	Klachtenrapport 2 ^e kwartaal 2007	blz. 3
2.	Aandachtspunten en/ of aanbevelingen	blz. 5
3.	Tabellen klachten	blz. 6
4.	Trends	blz. 9
Bijlage:		
-	Algemeen	blz. 10
-	Overige vluchten: vliegbewegingen en klachten	blz. 12
-	Lesvluchten: vliegbewegingen en klachten	blz. 14
-	Nachtvluchten: vliegbewegingen en klachten	blz.
15		
-	Trackoffenders	blz. 16
-	Procedure klachtenbehandeling	blz. 17
-	Overzicht klachten per gemeente	blz. 18
-	Begrippenlijst	blz. 19
-	Samenstelling werkgroep	blz. 21

INLEIDING

Dit rapport is opgesteld om de Milieucommissie Luchthaven Maastricht te informeren over klachten betreffende vliegverkeer MAA, die bij de Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer Zuid-Limburg zijn ingediend in het 2^e kwartaal 2007. Gegevens over klachten en klagers zijn in tabellen verwerkt en vergeleken met gegevens over dezelfde periode in het voorgaande jaar.

Het rapport wordt besproken in de Werkgroep Klachten en Hinderbeleid van de Commissie. Op basis van het rapport signaleert de Werkgroep aandachtspunten voor nader onderzoek. Dit kan resulteren in beleidsaanbevelingen ter voorkoming van vermijdbare hinder.

In dit rapport zijn alleen de klachten over vliegverkeer van MAA opgenomen en niet van vliegverkeer van de AWACS-basis en/of van overvliegers.

Klachtenrapport 2^e kwartaal 2007

Onderzoek toont aan dat het aantal klachten over MAA vliegverkeer in het 2^e kwartaal 2007 daalt van 4674 naar 3583 (23%) ten opzichte van dezelfde periode in 2006. Het aantal klagers neemt af van 200 naar 142 (29%). Daling van de klachten is te zien in de categorie “overige” dagvluchten en nachtvluchten.

“Overige” dagvluchten, alle vluchten in de periode 06:00 tot 23:00 uur, niet zijnde lesvluchten, nemen toe van 3061 naar 3085 (1%), klagers over deze vluchten nemen af van 194 naar 80 (59%), klachten over deze vluchten dalen van 4423 naar 1187 (73%). Klachten over ‘overige vluchten’ hebben met name betrekking op vertrekkende zware toestellen richting zuid (baan 21) en zijn afkomstig uit de gemeenten Meerssen, Valkenburg aan de Geul, Margraten en Gulpen-Wittem.

De LNO 2B vertrekprocedure, vertrek van baan 21 en vervolgens richting Gulpen zorgt voor overlast in zowel de gemeente Valkenburg aan de Geul (Berg en Terblijt) als in Margraten (kern Margraten) en Gulpen-Wittem (Epen en Mechelen).

De NETEX 1B vertrekprocedure, vertrek van baan 21 en vervolgens in Noordoostelijke richting (Jabeek) en de PESER 1B procedure, vertrek baan 21 en vervolgens in Noordelijke richting (Thorn) veroorzaken met name overlast in de gemeente Valkenburg aan de Geul (de kernen Berg en Terblijt en Valkenburg). De laatste genoemde vertrekprocedure is met ingang van 7 juni 2007 gewijzigd, met dien verstande dat dit vliegverkeer ook via Jabeek wordt afgehandeld de zgn. OSGOS vertrekprocedure. Of deze wijziging heeft geleid tot een verandering in het klachtenpatroon is op dit moment nog niet te zeggen.

Over aankomsten vanuit het zuiden (baan 03) komen klachten vanuit Maastricht (Randwyck) en Meerssen (kern Meerssen). Over aankomsten over het Heuvelland richting Sittard, Geleen en Beek (baan 21) komen met name klachten uit de gemeente Gulpen-Wittem.

Nader onderzoek toont aan dat de klagers en klachten over dagvluchten uit de gemeenten Valkenburg aan de Geul, Margraten en Gulpen-Wittem sterk afnemen ten opzichte van dezelfde periode in 2006, de afname van de klagers en klachten is te vinden in de categorieën 0-20, 20-50 en 50 of meer klachten per klager (zie tabellen 1a t/m d). In het 2^e kwartaal 2006 was er nog volop aandacht voor de gewijzigde vliegroutes en de lopende bezwaar- en beroepsprocedure.

In het 2^e kwartaal 2007 zien we een sterke toename van het aantal klachten over lesvluchten ten opzichte van dezelfde periode in 2006. Verreweg de meeste klachten betreffen het lesvliegen met een Fokker 70 op zaterdag 5 en zondag 6 mei, 2182 van de 2350 klachten. Er zijn op deze dagen 46 respectievelijk 35 lesbewegingen geweest.

Naast de afname van klachten en klagers over “overige” dagvluchten zien we ook een afname van het aantal klachten en klagers over nachtvluchten. Klachten nemen af van 82 naar 46, de klagers van 42 naar 29. Het aantal nachtbewegingen neemt met 1 toe van 9 naar 10.

Bekijken we het klachtenpatroon over een langere periode dan zien we dat in 2003 2.578 klachten zijn ingediend, in 2004 3.375 , in 2005 11.006 en in 2006 14.885.

Bij beschouwing van de trend in het klachtenpatroon blijken klachten en klagers over MAA vliegverkeer na een aanzienlijk toename, met name sinds medio 2004, te stabiliseren in het 1^e kwartaal 2006 en geleidelijk af te nemen in het 2^e en 3^e kwartaal om vervolgens sterk af te nemen in het 4^e kwartaal 2006. Met het aantal klachten in het 1^e kwartaal van 2007 nl. 1192 zijn de klachten vrijwel terug op het niveau van voor de sterke stijging vanaf het 3^e kwartaal 2005. Het 2^e kwartaal 2007 laat weer een toename zien ten opzichte van van het 1^e kwartaal van 2007. Werd het klachtenpatroon in het verleden met name bepaald door toe of afname van het aantal klachten over “overige”vluchten, in het laatste kwartaal moet de toename in het klachtenpatroon geheel worden toegeschreven aan het grote aantal klachten over lesvluchten. De klachten over “overige”vluchten: 1187, zijn nagenoeg gelijk aan het 1^e kwartaal 2007: 1180. Zie de grafische weergave van trends op bladzijde 9.

Aandachtspunten en/ of aanbevelingen

De Milieucommissie Luchthaven Maastricht en haar Werkgroep Klachten – en Hinderbeleid hebben als doelstelling de hinder als gevolg van vliegverkeer van Maastricht Aachen Airport zoveel mogelijk te beperken en te verminderen. Zij zoeken daarbij naar instrumenten om te sturen op vermijdbare hinder.

Aandachtspunt.

Voor de Werkgroep is een aandachtspunt in het voorliggende rapport de piek in het aantal klachten over lesvluchten: 2182 van de 2350 klachten over lesvluchten betreffen de vluchten in het weekend van 5 en 6 mei 2007. De Werkgroep constateert onduidelijkheid in (de interpretatie van) de regelgeving, in casu artikel 8 van het Aanwijzingsbesluit voor het luchtvaartterrein Maastricht (besluit ministers V&W en VROM, in werking treding 31-12-2004). De Inspectie van Verkeer en Waterstaat (IVW) is daarom verzocht nader onderzoek in te stellen. Het rapport van IVW wordt omstreeks 1 oktober 2007 verwacht. Op basis van dit rapport zal de Werkgroep bezien of zij verdere gedachtewisseling over dit onderwerp zinvol acht en of zij de Milieucommissie daartoe voorstellen voor aanpassing in de regelgeving en/of beleidsmatige aanpak zal doen.

Tabellen klachten.

tabel 1a. Aantal klachten per klager in het 2^e kwartaal 2007 onderverdeeld in verschillende categorieën

aantal klachten per klager in het 2e kwartaal 2007	aantal klagers per gemeente	klachten overige vl. tussen 06:00-07:00	Klachten overige vl.tussen 07:00-23:00	klachten lesvluchten tussen 07:00-23:00	klachten nachtvl. tussen 23:00-06:00	klachten totaal	
	totaal:	142	32	1155	2350	46	3583
	Beek	17	0	9	571	1	581
	Brunssum	5	1	34	0	0	35
	Gulpen-Wittern	18	8	249	3	4	264
	Heerlen	1	0	0	0	1	1
	Maastricht	23	10	60	343	5	418
	Margraten	16	9	163	175	8	355
	Meerssen	34	0	161	1072	16	1249
	Nuth	1	0	1	49	0	50
	Onderbanken	4	0	7	0	0	7
	Roerdalen	1	0	1	0	0	1
	Schinnen	3	0	6	0	1	7
	Sittard-Geleen	2	0	0	37	1	38
	Stein	1	0	1	0	0	1
	Vaals	1	0	1	0	0	1
	Valkenburg a/d Geul	14	3	459	100	8	570
	Voerendaal	1	1	3	0	1	5

tabel 1b. Aantal klachten per klager in het 2^e kwartaal 2006 onderverdeeld in verschillende categorieën

aantal klachten per klager in het 2e kwartaal 2006	aantal klagers per gemeente	klachten overige vl. tussen 06:00-07:00	Klachten overige vl.tussen 07:00-23:00	klachten lesvluchten tussen 07:00-23:00	klachten nachtvl. tussen 23:00-06:00	klachten totaal	
	totaal:	200	153	4277	169	75	4674
	Beek	4	2	3	25	0	30
	Brunssum	5	0	26	0	0	26
	Gulpen-Wittern	55	63	1559	0	21	1643
	Heerlen	4	0	11	0	0	11
	Kerkrade	1	0	4	0	0	4
	Maastricht	10	4	76	0	4	84
	Margraten	27	20	374	5	11	410
	Meerssen	22	9	301	0	12	322
	Nuth	1	0	0	12	0	12
	Onderbanken	9	0	19	0	0	19
	Roerdalen	1	0	2	0	0	2
	Schinnen	5	0	16	0	0	16
	Sittard-Geleen	5	0	11	0	0	11
	Vaals	4	4	32	0	2	38
	Valkenburg a/d Geul	44	51	1827	127	25	2030
	Voerendaal	3	0	16	0	0	16

tabel 1c. Aantal klachten per klager in het 2^e kwartaal 2007 onderverdeeld in verschillende categorieën

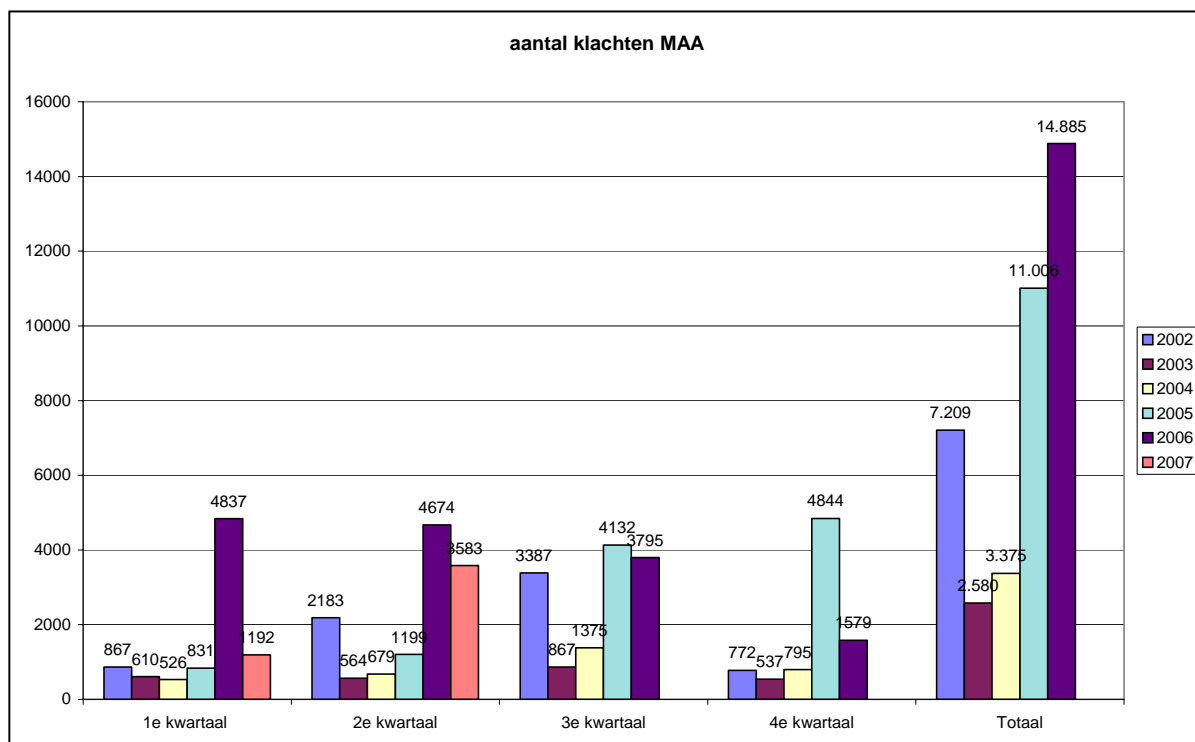
aantal klachten per klager in het 2 ^e kwartaal 2007	aantal klagers per gemeente	klachten overige vl. tussen 06:00-07:00	Klachten overige vl.tussen 07:00-23:00	klachten lesvluchten tussen 07:00-23:00	klachten nachtvl. tussen 23:00-06:00	klachten totaal	
0-20	totaal:	89	15	182	174	23	394
	Beek	6	0	9	36	0	45
	Brunssum	4	1	9	0	0	10
	Gulpen-Wittern	15	3	38	0	2	43
	Heerlen	1	0	0	0	1	1
	Maastricht	15	4	20	3	5	32
	Margraten	11	5	37	22	5	69
	Meerssen	15	0	19	72	6	97
	Onderbanken	4	0	7	0	0	7
	Roerdalen	1	0	1	0	0	1
	Schinnen	3	0	6	0	1	7
	Sittard-Geleen	1	0	0	0	1	1
	Stein	1	0	1	0	0	1
	Vaals	1	0	1	0	0	1
	Valkenburg a/d Geul	10	1	31	41	1	74
	Voerendaal	1	1	3	0	1	5
20-50	totaal:	27	8	155	739	1	903
	Beek	7	0	0	232	0	232
	Brunssum	1	0	25	0	0	25
	Gulpen-Wittern	1	0	35	3	0	38
	Maastricht	5	6	40	130	0	176
	Margraten	2	0	0	75	0	75
	Meerssen	9	0	55	231	1	287
	Sittard-Geleen	1	0	0	37	0	37
	Valkenburg a/d Geul	1	2	0	31	0	33
50 of meer	totaal:	26	9	818	1437	22	2286
	Beek	4	0	0	303	1	304
	Gulpen-Wittern	2	5	176	0	2	183
	Maastricht	3	0	0	210	0	210
	Margraten	3	4	126	78	3	211
	Meerssen	10	0	87	769	9	865
	Nuth	1	0	1	49	0	50
	Valkenburg a/d Geul	3	0	428	28	7	463
Totaal		142	32	1155	2350	46	3583

tabel 1d. **Aantal klachten per klager in het 2^e kwartaal 2006 onderverdeeld in verschillende categorieën.**

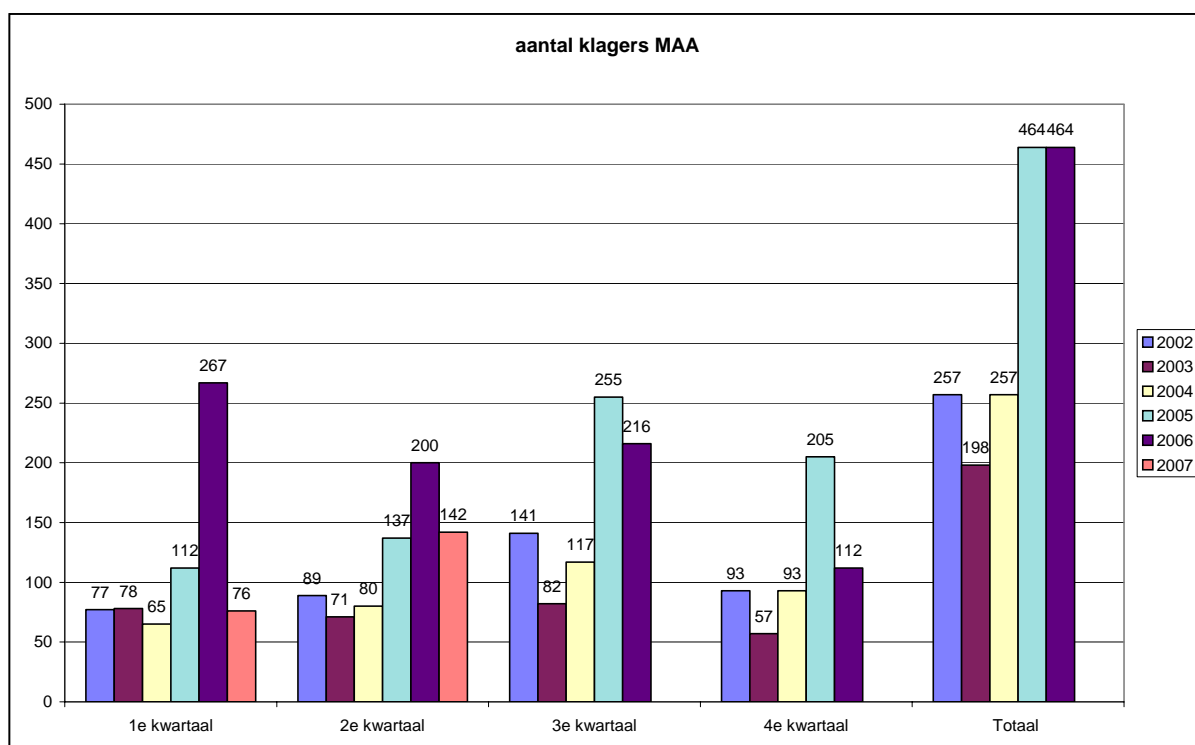
aantal klachten per klager in het 2e kwartaal 2006	aantal klagers per gemeente	klachten overige vl. tussen 06:00-07:00	Klachten overige vl.tussen 07:00-23:00	klachten lesvluchten tussen 07:00-23:00	klachten nachtvl. tussen 23:00-06:00	Klachten totaal	
0-20	totaal:	152	42	518	40	19	619
	Beek	3	2	3	0	0	5
	Brunssum	5	0	26	0	0	26
	Gulpen-Wittern	36	14	175	0	3	192
	Heerlen	4	0	11	0	0	11
	Kerkrade	1	0	4	0	0	4
	Maastricht	9	1	29	0	4	34
	Margraten	22	12	98	5	5	120
	Meerssen	18	4	37	0	5	46
	Nuth	1	0	0	12	0	12
	Onderbanken	9	0	19	0	0	19
	Roerdalen	1	0	2	0	0	2
	Schinnen	5	0	16	0	0	16
	Sittard-Geleen	5	0	11	0	0	11
	Vaals	3	1	11	0	0	12
	Valkenburg a/d Geul	27	8	60	23	2	93
	Voerendaal	3	0	16	0	0	16
20-50	totaal:	17	16	476	59	10	561
	Beek	1	0	0	25	0	25
	Gulpen-Wittern	7	8	221	0	3	232
	Margraten	3	2	114	0	3	119
	Meerssen	2	1	80	0	1	82
	Vaals	1	3	21	0	2	26
	Valkenburg a/d Geul	3	2	40	34	1	77
50 of meer	totaal:	31	95	3283	70	46	3494
	Gulpen-Wittern	12	41	1163	0	15	1219
	Maastricht	1	3	47	0	0	50
	Margraten	2	6	162	0	3	171
	Meerssen	2	4	184	0	6	194
	Valkenburg a/d Geul	14	41	1727	70	22	1860
Totaal		200	153	4277	169	75	4674

Trends.

Grafiek 2. Visualisering klachten per kwartaal over de periode 1^e kwartaal 2002 t/m 2^e kwartaal 2007.

Grafiek 3. Visualisering klagers per kwartaal over de periode vanaf 1^e kwartaal 2002 t/m 2^e kwartaal 2007.

BIJLAGE

Algemeen.

tabel 2. Aantal vliegbewegingen “overige” dagvluchten, lesvluchten en nachtvluchten in het 2^e kwartaal.

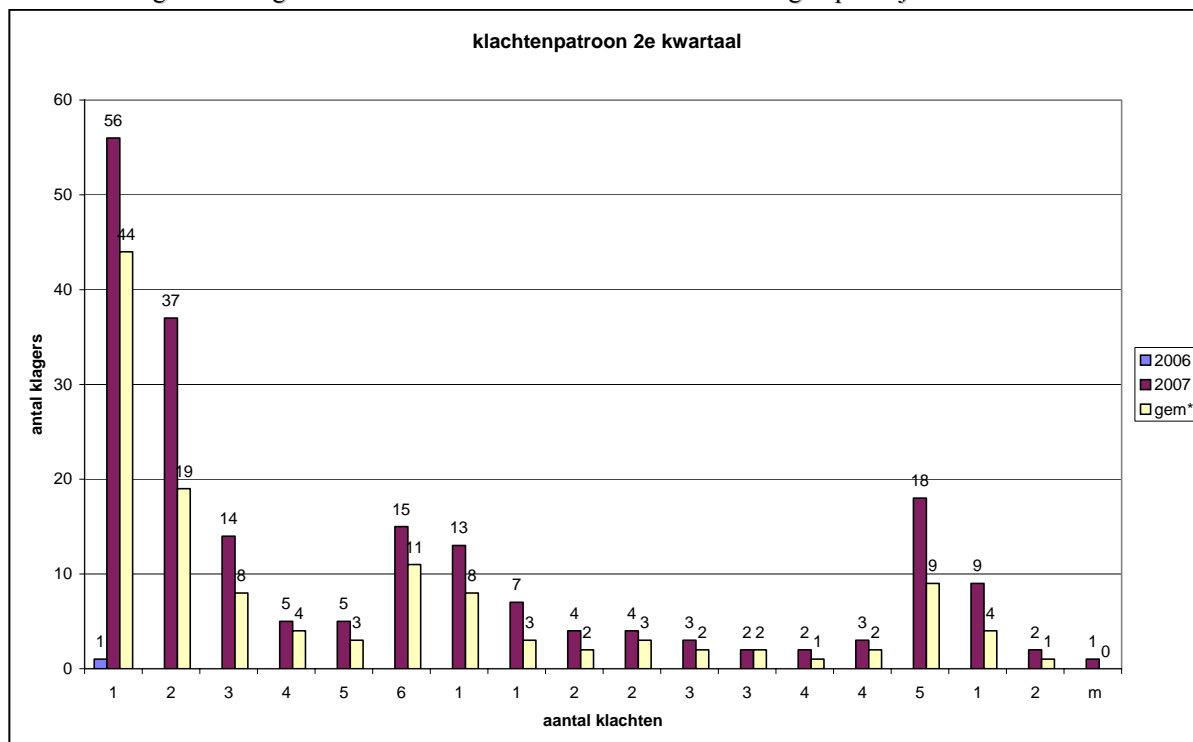
	Overige dagvluchten 06:00-23:00 uur		Lesvluchten 07:00-23:00 uur		Nachtvluchten 23:-06:00 uur	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
April	885	1171	178	358	2	0
Mei	1058	978	223	492	1	4
Juni	1118	936	273	400	6	6
Totaal	3061	3085	674	1250	9	10

tabel 3. Aantal klachten en klagers in het 2^e kwartaal.

	Aantal klachten MAA			Aantal klagers MAA		
	2006	2007	%	2006	2007	%
April	1688	552	-67	118	53	-55
Mei	1375	2538	+85	103	86	-17
Juni	1611	493	-69	116	60	-48
Totaal	4674	3583	-23	200	142	-29

In deze tabel wordt het aantal klachten over overlast als gevolg van vliegverkeer van of naar MAA in deze regio weergegeven. In de laatste kolom is het aantal klagers over MAA in het 2^e kwartaal weergegeven. Hierbij dient vermeld te worden dat iedere klager voor zowel de maand als voor het kwartaal slechts 1x geteld wordt. Het is daarom niet mogelijk het aantal klagers voor het totaalcijfer bij elkaar op te tellen. Uit de gegevens van de tabel 3 blijkt dat het aantal klagers over vliegverkeer van of naar MAA in het 2^e kwartaal 2007 met 58 afneemt (29%) ten opzichte van dezelfde periode in 2006. Het aantal klachten neemt af met 1091 (23%).

Grafiek 1. Visualisering van het klachtenpatroon in het 2^e kwartaal.
gem* = de gemiddelde waarde in het 1^e kwartaal over de afgelopen 5 jaar.

Uit onderzoek van de klachten blijkt, dat van de 3583 klachten over vliegverkeer van of op weg naar MAA, 3578 keer ‘geluid’ en/of 1239 keer ‘laagvliegen’, en/of 207 keer ‘uitstoot’, en/of 46 keer ‘stank’ en/of 579 keer ‘route’, en/of 137 keer ‘trilling’ en/of 59 keer ‘angst’ en/of 4 keer ‘proefdraaien’ en/of 1 keer ‘warmdraaien’ en/of 1 keer ‘grondlawaaai’ en/of 86 keer ‘overig’ als oorzaak van overlast wordt genoemd. Onder “overig” is in dit geval overlast van rondvluchten, onbegrip wat betreft circuitlesvluchten boven Limburg, overlast van vliegverkeer boven niet geïsoleerde huizen en het vliegverkeer boven een stiltegebied bedoeld. Bij het digitale klachtenformulier bestaat de indruk dat vaker meerdere oorzaken (met name “laagvliegen” en “afwijkende route”) worden genoemd. Opgemerkt dient te worden dat wanneer er gesproken wordt over ‘laagvliegen’ dit niet wil zeggen dat een toestel ook daadwerkelijk te laag gevlogen heeft, het gaat hier om overlast zoals deze door de klager ervaren wordt. Hetzelfde geldt wanneer er gesproken wordt van ‘afwijkende route’ bij vertrek. Hoewel een toestel kan afwijken van de route die de klager gewend is, wil dit niet zeggen dat het toestel ook buiten het tolerantiegebied gevlogen heeft. Zie § Trackoffenders.

Tabel 4. Visualisering van voorgaande tekst. *) Een klacht kan meerdere oorzaken hebben.

Overzicht oorzaak klachten	2006	2007
Totaal aantal klachten*	4674	3583
Geluid	4669	3578
Laagvliegen	1508	1239
Uitstoot	190	207
Stank	23	46
Afwijkende route	1171	579
Trillingen	427	137
Angst	120	59
Warmdraaien	0	1
Proefdraaien	1	4
Grondlawaaai	0	1
Vogelverschrikssysteem	0	0
Trackoffender	0	0
Overig	5	6

Overige vluchten: vliegbewegingen en klachten

Tabel 5. Aantal klachten in relatie tot aantal vliegbewegingen van overige vluchten binnen de openstellingsuren in het 2^e kwartaal.

	Aantal vliegbewegingen overige vluchten			Aantal klachten MAA			Aantal klagers MAA			
	2006	2007	%	2006	2007	%	2006	2007	%	
April	Totaal	885	1171	+32	1604	422	-74	117	45	-62
	6-7 uur				57	5				
	7-23 uur				1547	417				
Mei	Totaal	1058	978	-8	1361	345	-75	103	38	-63
	6-7 uur				72	4				
	7-23 uur				1289	341				
Juni	Totaal	1118	936	-16	1458	420	-71	110	47	-57
	6-7 uur				24	23				
	7-23 uur				1434	397				
Kwartaal	totaal	3061	3085	+1	4423	1187	-73	194	80	-59
	6-7 uur				153	32				
	7-23 uur				4270	1155				

Tabellen 6 a,b,c en d. Aantal klachten in relatie tot aantal vliegbewegingen van bepaalde zware typen vliegtuigen binnen openstellinguren in het 2^e kwartaal. Getal tussen haakjes is het % van het totaal aantal bewegingen c.q. klachten van MAA. per maand/ kwartaal.

April	Bewegingen		klachten	
	2006	2007	2006	2007
A310 serie		88		115
AN12 serie		11		14
AN26 serie		20		15
B737 serie		30		17
B747 serie		68		105
totaal	*	217		266
	(--%)	(19%)	(--%)	(63%)

tabel 6a.

Juni	Bewegingen		klachten	
	2006	2007	2006	2007
A310 serie		72		121
AN12 serie		4		5
AN26 serie		8		24
B737 serie		98		83
B747 serie		64		78
totaal	*	246	(--%)	311
	(--%)	(26%)	(--%)	(74%)

tabel 6c.

Mei	Bewegingen		Klachten	
	2006	2007	2006	2007
A310 serie		91		105
AN12 serie		5		6
AN26 serie		16		14
B737 serie		76		45
B747 serie		70		80
totaal	*	258		250
	(--%)	(26%)	(--%)	(72%)

tabel 6b.

2^e Kwartaal	Bewegingen		klachten	
	2006	2007	2006	2007
A310 serie		251		341
AN12 serie		20		25
AN26 serie		44		53
B737 serie		204		145
B747 serie		202		263
Totaal	*	721	(--%)	827
	(--%)	(23%)	(--%)	(69%)

tabel 6d.

*Vanwege een wijziging van het dataverwerkingssysteem bij MAA Operations kan geen informatie gegeven worden over het aantal bewegingen met zware toestellen in het 2^e kwartaal 2006.

Tabel 5. geeft de relatie weer tussen het aantal vliegbewegingen van 'overige vluchten' binnen de openstellingsuren en het aantal klagers en klachten over deze bewegingen.

Hoewel al het vliegverkeer in beginsel tot overlast kan leiden, bepalen vliegbewegingen met zware hoofdstuk III- en propellervliegtuigen het aantal klachten in overwegende mate. Toef of afname van deze categorieën kan nogal eens van invloed zijn op het klachtenpatroon. De invloed van bepaalde categorieën op het aantal klachten komt in tabel 6a t/m d tot uitdrukking. Getal tussen haakjes is het percentage van het totaal aantal bewegingen c.q. klachten van MAA per maand/ kwartaal.

In tabel 5 zien we dat in het 2^e kwartaal van 2007 het aantal klagers over 'overige vluchten' sterk afneemt van 194 in '06 naar 80 in '07 (59%) en dat het aantal klachten daalt van 4423 naar 1187 (73%). Het totaal aantal bewegingen blijft nagenoeg gelijk nl. 3061 in '06 en 3085 in '07.

Tabel 6 is niet volledig. Vanwege een wijziging in het dataverwerkingsysteem bij MAA Operations begin 2006 kan geen informatie gegeven worden over het aantal bewegingen met zware toestellen in het 2^e kwartaal 2006. Vergelijking van het klachtenpatroon over dit type toestel tussen de kwartalen is daarom niet mogelijk. We kunnen echter wel constateren dat 63% van de klachten in april, 72% in mei en 74% in juni 2007 veroorzaakt is door dit type toestel (dwz. zware hoofdstuk III- en propellervliegtuigen)

Klachten over 'overige vluchten' hebben met name betrekking op vertrekkende zware toestellen richting zuid (baan 21) en zijn afkomstig uit de gemeenten Meerssen, Valkenburg aan de Geul, Margraten en Gulpen-Wittem.

De LNO 2B vertrekprocedure, vertrek van baan 21 en vervolgens richting Gulpen zorgt voor overlast in zowel de gemeente Valkenburg aan de Geul (Berg en Terblijt) als in Margraten (kern Margraten) en Gulpen-Wittem (Epen en Mechelen).

De NETEX 1B vertrekprocedure, vertrek van baan 21 en vervolgens in Noordoostelijke richting (Jabeek) en de PESER 1B procedure, vertrek baan 21 en vervolgens in Noordelijke richting (Thorn) veroorzaken met name overlast in de gemeente Valkenburg aan de Geul (de kernen Berg en Terblijt en Valkenburg). De laatste genoemde vertrekprocedure is met ingang van 7 juni 2007 gewijzigd met dien verstande dat dit vliegverkeer ook via Jabeek wordt afgehandeld, de zogenaamde OSGOS vertrekprocedure. Of deze wijziging heeft geleid tot een verandering in het klachtenpatroon is op dit moment nog niet te zeggen.

Over aankomsten vanuit het zuiden (baan 03) komen klachten vanuit Maastricht (Randwyck) en Meerssen (kern Meerssen). Over aankomsten over het Heuvelland richting Sittard, Geleen en Beek (baan 21) komen met name klachten uit de gemeente Gulpen-Wittem.

Nader onderzoek toont aan dat de klagers en klachten over dagvluchten uit de gemeenten Valkenburg aan de Geul, Margraten en Gulpen-Wittem sterk afnemen ten opzichte van dezelfde periode in 2006, de afname van de klagers en klachten is te vinden in de categorieën 0-20, 20-50 en 50 of meer klachten per klager (zie tabellen 1a t/m d). In het 2^e kwartaal 2006 was er nog volop aandacht voor de gewijzigde vliegroutes en de lopende bezwaar- en beroepsprocedure.

Bepalen we de mediaan in het 2^e kwartaal 2007 dan zien we dat deze gelijk gebleven is aan die in '06 namelijk 2 klachten per klager.

* Omdat hier sprake is van een a-symmetrische verdeling van het aantal klachten per klager (d.w.z. dat de meeste klagers weinig klachten hebben ingediend en een enkeling veel), is het bepalen van een gemiddelde waarde niet representatief voor deze groep klagers; beter is het om hier de mediaan te bepalen, omdat deze minder beïnvloed wordt door extreme waarden. De mediaan wordt bepaald door een lijst van de klagers te maken met het door hun ingediende aantal klachten in oplopende volgorde (d.w.z. te beginnen met alle klagers met 1 klacht, vervolgens die met 2 klachten etc.) De mediaan is dan de middelste waarde (= aantal klachten) in de rij klagers (bv. bij 80 klagers wordt de mediaan bepaald door de waarde van de 40^e en 41^e klager:2).

Lesvluchten: vliegbewegingen en klachten

tabel 7. Aantal klachten in relatie tot aantal vliegbewegingen van lesvluchten in het 2^e kwartaal.

	Aantal vliegbewegingen lesvluchten			Aantal klachten lesvluchten			Aantal klagers lesvluchten		
	2006	2007	%	2006	2007	%	2006	2007	%
April	178	358	+101	50	130	+160	5	12	+140
Mei	223	492	+121	3	2180	∞	2	55	+2650
Juni	273	400	+47	116	40	-66	11	8	-27
totaal	674	1250	+85	169	2350	+1291	14	66	+371

Tabel 7 geeft de relatie weer tussen het aantal vliegbewegingen van lesvluchten en het aantal klachten en klagers over deze bewegingen. Opgemerkt dient te worden dat bij het indienen van klachten over lesvluchten in tegenstelling tot klachten over nacht- en ‘overige’ vluchten, de klager het vaak ondoenlijk acht al de tijdstippen van overlast te vermelden. Bij deze categorie vluchten gaat het vooral om klachten over circuitvluchten: een constante bron van geluidhinder. De klager vermeldt dan de periode van overlast. Voor de klachtenbehandeling worden in dat geval twee klachten geregistreerd, nl. de vertrektijd van het lesvliegtuig behorende bij het begin en de vertrektijd van het vliegtuig behorende bij het eind van de periode van hinder. Indien de klager het aantal circuitbewegingen doorgeeft, dan worden deze (na controle met behulp van FANOMOS) als klachten geregistreerd.

Klachten over lesvluchten kunnen worden uitgesplitst naar klachten over vliegtuigen < 6 ton en > 6 ton MTOW tevens naar soort lesbeweging namelijk circuitlesvluchten en lokale (= alle andere dan circuit)lesvluchten. Zie tabel 8.

Tabel 8. Uitsplitsing van de klachten over lesvluchten naar gewicht en soort lesbeweging in het 2^e kwartaal.

	Aantal klachten 2006	Aantal klachten 2007	%
< 6 ton MTOW	0	40	
> 6 ton MTOW	169	2310	
circuit vluchten	169	2348	
lokale vluchten	0	2	
totaal	169	2350	

In het 2^e kwartaal 2007 zien we een sterke toename van het aantal klachten over lesvluchten ten opzichte van dezelfde periode in 2006. Verreweg de meeste klachten betreffen het lesvliegen met een Fokker 70 op zaterdag 5 en zondag 6 mei, 2182 van de 2350 klachten. Er zijn op deze dagen 46 respectievelijk 35 lesbewegingen geweest.

Nachtvluchten: vliegbewegingen en klachten

Tabel 9. Aantal klachten in relatie tot aantal vliegbewegingen buiten de openstellingsuren in het 2^e kwartaal.

	Aantal vliegbewegingen nachtvluchten			Aantal klachten nachtvluchten			Aantal klagers nachtvluchten		
	2006	2007	%	2006	2007	%	2006	2007	%
April totaal	2	0	-100	34	0	-100	24	0	-100
start	2			34					
landing	0			0					
Mei totaal	1	4	+300	11	13	+18	10	13	+30
start	1	3		11	10				
landing	0	1		0	2				
overig					1				
Juni totaal	6	6	=	37	33	-11	22	20	-9
start	3	5		37	19				
landing	3	1		0	14				
kwartaal Totaal	9	10	+11	82	46	-44	42	29	-31
start	6	8		82	29				
landing	3	2		0	16				
overig					1				

In tabel 9. wordt het aantal vliegbewegingen buiten openstellingsuren van of naar MAA weergegeven en tevens het aantal klagers en klachten over deze bewegingen.

De openstellingsuren van MAA zijn van 06:00 uur tot 23:00 uur. Voor luchtvaartuigen van luchtvaartmaatschappijen die geregelde vluchten uitvoeren en die volgens schema eerder dan 23.00 uur plaatselijke tijd hadden moeten arriveren kan, voor zover sprake is van onverwachte vertragende omstandigheden die op het moment van vertrek redelijkerwijs niet voorzien hadden kunnen worden, een extensie verleend worden tot 24:00 uur, voor starts voor zover sprake is van een technische storing van het luchtvaartuig danwel van de luchtvaarttechnische gronduitrusting of extreme meteorologische omstandigheden. De luchthaven is te allen tijde open voor luchtvaartuigen die in nood verkeren of ten behoeve van reddingsacties of hulpverlening worden ingezet.

Vergelijken we het aantal vliegbewegingen van MAA buiten de openstellingsuren in het 2^e kwartaal 2007 met dat van dezelfde periode in 2006 dan zien we dat het aantal bewegingen met 1 toeneemt van 9 naar 10, het aantal klagers over nachtvluchten daalt met 13 (31%) en het aantal klachten afneemt met 36 (44%).

De klacht "overig" in mei betrof geluidoverlast van een (politie) helicoptervlucht in de nachtperiode.

Trackoffenders

Tabel 10. Aantal door FANOMOS als trackoffender aangemerkte bewegingen in het 2^e kwartaal

		Aantal trackoffenders	
		2006	2007
April	totaal	8	4
	jet	8	2
	prop	0	2
Mei	totaal	9	7
	jet	7	7
	prop	2	0
Juni	totaal	10	13
	jet	7	12
	prop	3	1
kwartaal	Totaal	27	24
	jet	22	21
	prop	5	3

De trackoffenders zijn voor de prop's geselecteerd op toestellen > 6 ton, IFR, niet zijnde cat. 004, 010, 012, 014; voor jet's alle gewichtsklassen.

Op basis van artikel 10 van het Luchtverkeersreglement is voor het IFR-verkeer een aantal standaard instrument vertrek procedures (SID's) vastgesteld voor het luchtvaartterrein Maastricht. Deze procedures worden beschreven in de Aeronautical Information Publication (AIP). In de AIP zijn kaarten opgenomen waarop de routes van deze procedures zijn weergegeven. Deze uitvliegroutes zijn theoretische lijnen, in de praktijk zal een zekere spreiding plaatsvinden. Zoals echter gesteld in artikel 17, eerste lid, van het Aanwijzingsbesluit dient de spreiding binnen een bepaalde marge plaats te vinden, het zgn. tolerantiegebied. Opgemerkt dient te worden dat overschrijding van het tolerantiegebied mogelijk is op last van de Luchtverkeersbeveiliging zoals gesteld in artikel 17, tweede lid, van het Aanwijzingsbesluit.

De Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL) past middels aangescherpte interne regelgeving de SID's op MAA strakker toe. Dit betekent dat binnen de 35 Ke zone geen afwijkende instructie voor startend verkeer gegeven zal worden (uitgezonderd om veiligheidsredenen). Straalvliegtuigen mogen pas boven de 6000 ft van deze route afwijken, voor zwaardere propellervliegtuigen geldt een hoogte van 3500 ft MSL. Lichte propellervliegtuigen (< 6 ton kunnen op geringere hoogte een afwijkende instructie krijgen, echter pas buiten de 35Ke geluidzone).

Het aangescherpte milieubeleid (inzake afwijkende instructies SID's) van de LVNL wordt gehandhaafd totdat in overleg tussen het ministerie van Verkeer en Waterstaat en LVNL een definitief besluit is genomen over een uniforme regelgeving voor gecontroleerde burgerluchthavens in Nederland.

De IVW/ Divisie Luchtvaart is belast met het onderzoek naar trackoffenders, dit is geen taak voor de SKLZL. In het Handhavingsvoorschrift MAA wordt de mogelijkheid genoemd om vluchten, door Fanomos als trackoffender aangemerkt en waarover bij de SKLZL klachten zijn ingediend, door de IVW te laten onderzoeken. In het 2^e kwartaal 2007 zijn geen vluchten voor nader onderzoek aangeboden.

Procedure klachtenbehandeling

De wijze van klachtbehandeling is neergelegd in een door de Milieucommissie Luchthaven Maastricht vastgestelde klachtenbehandeling.

Klachten kunnen bij het klachtenbureau telefonisch (043-365 20 20) of digitaal (www.kicl.nl) worden ingediend.

Schriftelijke reacties met klachten en vragen van omwonenden van de luchthaven worden ingediend bij de Milieucommissie. De afzender wordt een ontvangstbevestiging gestuurd. Vervolgens worden de schriftelijke reacties behandeld in de eerstvolgende vergadering van de Werkgroep Klachten en Hinderbeleid (WKH) van de Milieucommissie. Reacties met vragen of een bepaalde problematiek worden kort na de vergadering van de Werkgroep Klachten en Hinderbeleid beantwoord. Schriftelijke klachten zijn niet in de tabellen en grafieken opgenomen. Volgens de door de Milieucommissie Luchthaven Maastricht vastgestelde klachtenregeling dienen schriftelijke klachten binnen 3 maanden na ontvangst van de brief te zijn afgehandeld.

In het 2^e kwartaal van 2007 heeft de Milieucommissie Luchthaven Maastricht 3 schriftelijke reacties van klagers ontvangen. Deze zijn binnen de daarvoor gestelde termijn afgehandeld.

Bijlage: Overzicht klachten per gemeente met onderverdeling

naar woonplaatsen, -kernen en -wijken: * Kernen 2e kwartaal 2007.pdf

Begrippenlijst

S.K.L.Z.L.:	Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer Zuid-Limburg. Een onafhankelijke stichting, die ten behoeve van de Milieucommissie Luchthaven Maastricht en de Commissie AWACS Limburg zorg draagt voor de registratie, analyse en behandeling van milieuklachten over vliegverkeer in de regio, tevens voor het beantwoorden van vragen en het verstrekken van informatie. Te bereiken onder tel. nr. 043-365 20 20 of via www.kicl.nl .
Klacht:	een door een klager bij het klachtenbureau gemelde ervaring van hinder of overlast veroorzaakt door vliegverkeer.
Klager: (klaagadres):	een adres van waaruit minstens een klacht is geuit, met de restrictie dat meerdere klachten van verschillende personen op een huisadres tot één en dezelfde klager (klaagadres) worden gerekend.
Extensie:	toestemming gegeven door de havenmeester om buiten de openstellingsuren van de luchthaven op te stijgen of te landen.
Nachtvluchten:	vluchten van of naar MAA tussen 23.00 uur en 06.00 uur, waarvoor een extensie verleend is.
Overige (dag)vluchten:	Dagvluchten tussen 06:00 en 23:00 uur, niet zijnde lesvluchten.
Vlucht:	een vlucht bestaat uit 2 vliegtuigbewegingen: een start en een landing.
Vliegtuig- beweging:	een start of een landing van een vliegtuig.
Lesvlucht:	Oefenvlucht voor het verkrijgen dan wel behouden van vliegvaardigheid. Er wordt onderscheid gemaakt tussen een circuitlesvlucht en een lokale lesvlucht. Circuitlesvluchten vinden plaats in het circuitgebied, lokale lesvluchten buiten het circuitgebied.
A.T.C.- vertraging:	Air Traffic Control / Luchtverkeersbeveiliging Vertraging ontstaan door verkeersleidingstechnische oorzaken. Dit kan leiden tot een vertraging van het vliedschema.
Hoofdstuk III vliegtuigen:	Vliegtuiggeneratie met stillere straalmotoren. (o.a. B737-300/400/500, B747-300/400, B757, B767, B777, MD11, MD80-serie, alle types Airbus, FK 100/70 , DC8/ 70-serie)

Nieuwe ICAO aanduiding: Voor o.a.:

- B703**: voorheen B707-300;
- B722**: voorheen B727-200;
- B732, B733, B734, B735, B737, B738**: voorheen B737-200/300/400/500/700/800;
- B742, B743, B744**: voorheen B747-200/300/400;
- DC86, DC87**: voorheen DC8/ 60/70 serie.

MTOW: Maximum Take Off Weight

FANOMOS: Flight track and Aircraft Noise Monitoring System

IFR: Instrument Flight Rules. Regels voor verkeer dat op instrumenten vliegt.

SID: Standard Instrument Departure. Dit is de standaard vertrekprocedure voor IFR- verkeer.

AIP: Aeronautical Information Publication d.i. de luchtvaartgids.

IVW: Inspectie Verkeer en Waterstaat.

IVW/Divisie Luchtvaart:
Afdeling Divisie Luchtvaart. Deze dienst, een onderdeel van de Inspectie Verkeer en Waterstaat van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, is verantwoordelijk voor toezicht op geluidzone en op de naleving van de gebruiksvoorschriften.

Trackoffender: een toestel dat de standaard-instrument -vertrekprocedure niet heeft uitgevoerd binnen het voor die procedure vastgestelde tolerantiegebied al dan niet in opdracht van de Luchtverkeersleiding.

Samenstelling van de werkgroep:

1. Mevrouw M. Duijvestijn, Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer Zuid-Limburg
2. De heer R. Jense, Maastricht Aachen Airport
3. De heer F. Klinckenberg, Omwonenden Meerssen
4. Mevrouw R. Lichtenberg, Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer Zuid-Limburg
5. Mevrouw R. Lommelen, Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer Zuid-Limburg
6. De heer S. Paul, Luchtverkeersleiding Nederland
7. De heer P. Schoonbrood, Milieufederatie Limburg
8. De heer P. Simons, Provincie Limburg (voorzitter)